

Mesto PEZINOK

Radničné námestie 7, 902 14 Pezinok

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku

Dňa: 10.04.2025

bod: 20

20. Návrhy na udelenie mestských ocenení

Predkladateľka: JUDr. Roman Mács, primátor mesta
Spracovatelia: PhDr. Petra Pospechová, riaditeľka Mestského múzea v Pezinku
Mgr. Peter Vlasák, manažér podujatí

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku
v zmysle článku IX odsek 3 VZN č. 13/2024 o mestských oceneniach

schvaľuje

udelenie mestských ocenení

nasledovne:

I. Čestné občianstvo Mesta Pezinok

a) Karol Pekník in memoriam – brigádny generál. Vojak, ktorý sa krátko po vypuknutí Slovenského národného povstania presunul do Banskej Bystrice a stal sa súčasťou 1. československej armády na Slovensku. Dňa 4. septembra 1944 prevzal funkciu náčelníka 3. operačného oddelenia 1. ČSA a významnou mierou sa podieľal na riadení bojových operácií povstaleckej armády. Po potlačení Povstania a ústupe do hôr sa Pekník spolu s ďalšími predstaviteľmi veliteľstva 1. ČSA presunul na Donovaly. Pri ústupe z Donovál bol členom skupiny generálov Rudolfa Viesta a Jána Goliana. Dňa 1. novembra 1944 Pekníka neďaleko Svätého Ondreja nad Hronom (dnes časť obce Pohronský Bukovec) zajali príslušníci Einsatzkomanda 14 a pri pokuse o útek zastrelili. Po oslobodení exhumovali jeho telesné pozostatky a dňa 21. októbra 1945 slávnostne pochovali v Pezinku.

Karol Pekník bol in memoriam vyznamenaný Československou medailou Za chrabrosť pred nepriateľom (r. 1945), Radom Slovenského národného povstania I. triedy (r. 1945), Štefánikovým pamätným odznakom I. stupňa (r. 1945), Československým vojnovým krížom 1939 (r. 1946). V roku 1946 bol in memoriam povýšený do hodnosti brigádneho generála. Roku 2025 mu prezident udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy in memoriam - za mimoriadne zásluhy o obranu a bezpečnosť Slovenskej republiky.

Ocenenie sa navrhuje udeliť s prihliadnutím na 125. výročie narodenia Karola Pekníka (*20.4.1900).

II. Medaila so stužkou „Za zásluhy o rozvoj Mesta“

a) Ján Hacaj – vinár a podnikateľ, ktorý svojou činnosťou významne prispel k rozvoju vinárstva v malokarpatskom regióne a propagácii vinárskych tradícií, výrazne sa zaslúžil o vznik Združenia pezinských vinohradníkov a vinárov, kde pôsobil ako prvý predseda. Po roku 1989 sa aktívne zapojil do formovania demokratickej spoločnosti na Slovensku, podieľal sa tak na tvorbe legislatívneho rámca pre slobodné podnikanie a demokratické fungovanie krajiny. Na miestnej úrovni podporoval vznik a rozvoj demokratickej samosprávy.

b) Marián Šipoš – dlhoročný dirigent pezinského chrámového zboru Ad una corda, organista a neúnavný organizátor hudobných podujatí, ktorý zásadnou mierou prispel k pozdvihnutiu hudobnej kultúry nielen v Pezinku, ale v celom regióne. Vďaka jeho energii a nadšeniu sa v meste pravidelne konajú vokálno-inštrumentálne koncerty vysokej umeleckej úrovne s vynikajúcou návštevnosťou, uvádzajúce v spolupráci s renomovanými profesionálnymi orchestrami kľúčové diela klasického repertoáru (napr. Mozartovo Requiem, Beethovenove symfónie). Zbor Ad una corda pod jeho vedením účinkuje so špičkovými telesami (Slovenská filharmónia, Štátna filharmónia Košice) a každoročne reprezentuje Pezinok aj na medzinárodných súťažiach a festivaloch v zahraničí, čím šíri dobré meno mesta i Slovenska. Ako aktívny člen pezinskej farnosti a fundraiser sa Marián Šipoš výrazne zaslúžil o formovanie kultúrneho a spoločenského života mesta Pezinok.

c) Miestny odbor Živeny – miestny odbor najstaršieho ženského spolku na Slovensku oslavuje v tomto roku 80. výročie založenia (5. júla 1945). Živena je dobrovoľná organizácia, ktorej činnosť je zameraná na zlepšenie postavenia žien a rodín v spoločnosti. Svoje poslanie plní výchovno-vzdelávacími, poradenskými, kultúrno-záujmovými a sociálno-charitatívnymi aktivitami, ktoré sú obsahom činnosti členiek, vrátane práce s rómskymi ženami a pomoci seniorkám. Významnou súčasťou pôsobenia je ochrana a uchovávanie kultúrneho a historického dedičstva, nadväzovanie na odkaz významných žien, ktoré tvorili históriu mesta a jeho okolia i Slovenska.

III. Cena Jozefa Ľudovíta Holubyho

a) Mária a Oskar Hanuskovci – keramikári, ktorí začali spoločnú tvorbu v roku 1986. V ich umeleckej práci dominujú ženy a sakrálne motívy, inšpiráciu čerpajú najmä zo slovenských ľudových tradícií, vinohradníctva a vinárstva. Vo svojej tvorbe uchovávajú tradíciu ľudovo-umeleckej výroby, úspešne ju rozvíjajú a prezentujú.

b) Anna a Vladimír Ulrichovci – svojím hudobným umením a skvelým prístupom k divákovi, špeciálne tým najmenším, prispievajú ku kvalite a úrovni kultúrnych podujatí na pôde mesta, ako aj k šíreniu dobrého mena Pezinka.

Stanovisko Komisie pre udeľovanie mestských ocenení – komisia kreovaná Uznesením Mestského zastupiteľstva č. 1-39/2020 zo dňa 18.05.2020 a č. 32/2023 zo dňa 28.02.2023 odporúča schváliť v predloženej znení, bez pripomienok.

Dôvodová správa:

Podľa článku IX ods. 1 VZN č. 13/2024 o mestských oceneniach (VZN), návrhy na udelenie ocenení posudzuje komisia pre udeľovanie ocenení, zvolená zastupiteľstvom.

Podľa článku IX ods. 3 VZN komisia posúdi všetky podané návrhy a odporúčané návrhy predloží primátorovi, ktorý návrhy predkladá na schválenie Mestskému zastupiteľstvu v Pezinku. Rozhodnutie o udelení ocenení prislúcha Mestskému zastupiteľstvu v Pezinku, okrem udeľovania „Ceny primátora mesta Pezinok“.

Podľa článku II ods. 1 VZN mestskými oceneniami sú:

- a) Čestné občianstvo mesta Pezinok
- b) Medaila so stužkou „Za zásluhy o rozvoj Mesta“ (mestské vyznamenanie)
- c) Cena Jozefa Ľudovíta Holubyho (mestská cena)
- d) Cena primátora mesta Pezinok (cena primátora)

Podľa článku III ods. 1 VZN čestné občianstvo mesta Pezinok ako najvyššie vyznamenanie mesta Pezinok môže mestské zastupiteľstvo udeliť:

- a) osobám, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľadenie Mesta, za šírenie jeho dobrého mena doma a vo svete,
- b) osobám, ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi,
- c) predstaviteľom európskej a svetovej politiky, vedy, kultúry a športu, ktorí sa zaslúžili o rozvoj vzájomných vzťahov a medzinárodnej propagácie mesta Pezinok.

Podľa článku IV ods. 1 VZN mestské vyznamenanie sa udeľuje občanom mesta Pezinok, občanom iných miest a cudzím štátnym príslušníkom a výnimočne aj právnickým osobám, ktoré sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o rozvoj mesta Pezinok a budovanie jeho demokratickej samosprávy.

Podľa článku V ods. 1 VZN mestská cena sa udeľuje občanom Mesta, ktorí sa mimoriadnym spôsobom zaslúžili o jeho reprezentáciu a dobré meno v oblasti vedy, vzdelávania, kultúry a športu.

Podľa článku VI ods. 1 VZN cena primátora sa udeľuje občanom mesta Pezinok, občanom iných miest a cudzím štátnym príslušníkom a právnickým osobám, ktoré vo svojom odbore prispeli výnimočným spôsobom k rozvoju alebo propagácii mesta Pezinok. Rozhodnutie o udelení „Ceny primátora mesta Pezinok“ prislúcha primátorovi a nie Mestskému zastupiteľstvu v Pezinku.

Komisia pre udeľovanie mestských ocenení, kreovaná Uznesením Mestského zastupiteľstva č. 1-39/2020 zo dňa 18.5.2020 a Uznesením MsZ č. 32/2023 zo dňa 28.2.2023 sa dňa 25.3.2025 stretla na zasadnutí, ktorého cieľom bolo posúdiť a preskúmať návrhy na udelenie mestských ocenení v zmysle príslušných ustanovení VZN č. 13/2024 o mestských oceneniach.

Na adresu ocenenia@msupezinok.sk prišlo do 16. marca 2025 12 návrhov na ocenenie fyzických a právnických osôb. Prítomní členovia komisie sa osobitne nezaoberali návrhmi na Cenu primátora. Jej udeľovanie je vo výlučnej kompetencii primátora mesta a nepodlieha schvaľovaniu MsZ. Návrhy z tejto kategórie budú postúpené na zváženie a posúdenie primátorovi mesta.

Aktuálnymi členmi Komisie pre udeľovanie mestských ocenení sú:

1. PhDr. Petra Pospechová, riaditeľka Mestského múzea v Pezinku
2. Ing. Jozef Chynoranský, poslanec MsZ v Pezinku
3. Mgr. Vladimír Kmošena, farár Evanjelického a. v. cirkevného zboru Pezinok
4. PhDr. Martin Hrubala, riaditeľ Malokarpatského múzea v Pezinku
5. PhD., Prof. PhDr. Róbert Letz, CSc., profesor na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave
6. Mgr. Daniela Tóthová, riaditeľka Malokarpatskej knižnice v Pezinku
7. Mgr. Andrej Šottník, rímskokatolícky farár v Pezinku